

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан гуманітарно-педагогічного
факультету

Неля ПОДЛЕВСЬКА

01 вересня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сучасна польська мова (Лексика. Фразеологія)

Галузь знань 01 Освіта
Спеціальність 014 Середня освіта
Предметна спеціальність 014.028 Середня освіта (Польська мова та зарубіжна література)
Додаткова предметна спеціальність 014.01 Середня освіта (Українська мова і література)
Рівень вищої освіти Перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма Середня освіта (Мови і літератури (польська, українська))
Обсяг дисципліни 4 кредити ЄКТС
Шифр дисципліни – ОПП.01
Статус дисципліни обов'язкова (фахової підготовки)
Факультет Гуманітарно-педагогічний
Кафедра Слов'янської філології

Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин						Курсовий проект	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
					Аудиторні заняття					Самостійна робота студента			Залік	Іспит
			Кредити ЄКТС	Години	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття					
Д	3	5	4	120	48	16	-	32	-	70	-	+		+

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Середня освіта (Мови і літератури (польська, українська))» за спеціальністю 014 Середня освіта

Робочу програму склала

доктор філософії, доц. Тетяна МОРОЗ

Схвалена на засіданні кафедри слов'янської філології

Протокол від 29 серпня 2025 р. № 1

Зав. кафедри слов'янської філології Наталія ТОРЧИНСЬКА

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою гуманітарно-педагогічного факультету

Голова вченої ради факультету

Неля ПОДЛЕВСЬКА

3. Пояснювальна записка

Дисципліна «Сучасна польська мова. Лексика. Фразеологія» є однією із фахових дисциплін і посідає провідне місце у підготовці фахівців освітнього рівня «бакалавр» за спеціальністю 014.028 Середня освіта (Мова і література (польська)) за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Мови і літератури (польська, українська))».

Пререквізити – ОЗП.01 Вступ до мовознавства, ОЗП.03 Вступ до слов'янської філології, ОПП.07 Розмовний практикум з польської мови.

Постреквізити – ОПП.09 Методика навчання польської мови, ОПП.12 Педагогічна практика (пропедевтична), ОПП.13 Педагогічна практика у закладах загальної середньої освіти, ОПП.14 Практика з виховної роботи у закладах загальної середньої освіти, Атестаційний іспит з польської мови та зарубіжної літератури.

Відповідно до **Стандарту вищої освіти** із зазначеної спеціальності та освітньої програми дисципліна має забезпечити:

компетентності.

ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

ЗК 06. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ФК 01. Здатність до формування в учнів ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків.

ФК 06. Здатність володіти базовими знаннями про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні; використовувати ці знання у професійній діяльності.

ФК 09. Здатність дотримуватися сучасних мовних норм польської / української / іноземної мов, обирати мовні засоби відповідно до комунікативної ситуації.

ФК 10. Здатність використовувати принципи орфографії, пунктуації польської / української мов у педагогічній діяльності.

ФК 11. Здатність використовувати знання фонетичної системи польської / української мов, явищ її історичного розвитку у педагогічній діяльності.

ФК 12. Здатність використовувати знання морфологічної системи, основних дериваційних моделей польської / української мов, історії їх становлення у педагогічній діяльності.

ФК 13. Здатність використовувати знання складу та організації лексичного та лексико-фразеологічного рівнів польської, української мов, особливостей вживання фразеологічних одиниць у педагогічній діяльності.

ФК 14. Здатність використовувати знання синтаксичних принципів польської мови, української мови, основних диференційних ознак структури речення у польській, українській мовах у педагогічній діяльності.

ФК 15. Здатність здійснювати двобічні переклади (іноземна й українська / польська й українська мови) із використанням лексичних, граматичних, стилістичних трансформацій задля забезпечення адекватності перекладу.

ФК 20. Здатність дотримуватись у професійній та дослідницькій роботі принципів академічної доброчесності.

програмні результати навчання:

ПРН 04. Розуміти значення полікультурної освіти, цінувати її різноманіття, володіти іноземними мовами, керуватися у педагогічній діяльності принципами толерантності, діалогу та співробітництва.

ПРН 05. Оперувати базовими категоріями та поняттями спеціальності.

ПРН 07. Уміти формувати в учнів ключові і предметні компетентності та здійснювати міжпредметні зв'язки.

ПРН 11. Уміти послуговуватися у професійній й дослідницькій сферах польською / українською мовами в усній та писемній формах, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування, використовувати їх для реалізації продуктивного міжкультурного діалогу.

ПРН 14. Володіти правописною та культуромовною компетентностями з української /

польської / іншої іноземної, логічно, аргументовано викладати свої думки, володіти формами та засобами результативної комунікації з учасниками освітнього процесу.

ПРН 15. Володіти знаннями з фонетики / орфоепії / орфографії / лексикології / граматики / пунктуації польської / української мов, уміти практично використовувати їх в освітньому процесі, знати методику формування мовних компетентностей учнів.

ПРН 16. Уміти виконувати двобічні ((іноземна й українська / польська й українська мови) переклади текстів різного функціонального призначення й рівня складності, працювати зі словниками й довідковими джерелами, уміти редагувати переклади.

ПРН 24. Дотримуватись у професійній та дослідницькій роботі принципів академічної доброчесності.

ПРН 25. Володіти навичками міжособистісної та міжкультурної взаємодії, спілкування з представниками інших етнічних груп (поляків).

Мета дисципліни – ознайомлення здобувачів освіти з теоретичними питаннями «внутрішньої» та «зовнішньої» лексикології та сучасними напрямками фразеологічних досліджень; набуття знань про функціонування лексичної системи польської мови; формування навичок правильного та ефективного використання словесного ресурсу польської мови та вмінь, пов'язаних з уживанням фразеологізмів у різних стилях мовлення.

Предмет дисципліни: лінгвістична термінологія, структура лексико-фразеологічної системи польської мови в теоретичній і практичній площинах, слово як її основна одиниця; джерела формування, класифікація фразеологічних одиниць.

Завдання дисципліни: висвітлити основні проблеми лексикології (аспекти значення слова, основні концепції значення лексичної одиниці, типи значень слів, традиційні та нові типи словникових дефініцій лексем, типи полісемії, концепції омонімії та типи омонімів, концепції синонімії та антонімії, типи антонімів і синонімів, поділ лексики польської мови з погляду активного і пасивного стану, типи запозичень, типи архаїзмів та неологізмів, диференціацію лексики з погляду її приналежності до територіальних та соціальних варіантів польської мови); подати відомості про лінгвістичні школи, методику дослідження; ознайомити здобувачів освіти з поняттям *фразеологічної одиниці*, ознаками фразеологізмів, основними їхніми класифікаціями; пояснити здобувачам відмінності між системною і функціональною фразеологією, навчити користуватися словниками різних типів, що вміщують фразеологізми; навчити здобувачів віднаходити фразеологізми в текстах, аналізувати їхню структуру й значення, можливі інноваційні зміни і функції в різних типах текстів; розвивати у здобувачів навички вживання польських фразеологізмів у мовленні.

Результати навчання. Після вивчення дисципліни здобувач має: уміло *використовувати* понятійний апарат, зокрема *послугуватися* відповідною лінгвістичною термінологією; *аналізувати* лексику семантичних полів польської та української мов, запозичення в складі польської мови з огляду на різні критерії, різні типи словникових дефініцій фразеологізмів; *ідентифікувати* фразеологізми в тексті; *розрізняти* одно- та багатозначні слова, багатозначні слова та омоніми, архаїзми, застарілі слова, неологізми; *визначати* їхні типи; користуватися словниками різних типів, придатних до вивчення лексичного складу польської мови, та словниками, що вміщують фразеологізми; правильно *вживати* синонімічні засоби мовлення, лексику різних стилів та мовних варіантів; *визначати* ознаки фразеологізмів, їхні типи фразеологізмів, залежно від семантичних, структурних і функціональних критеріїв поділу.

4. Структура залікових кредитів дисципліни

Назва розділу (теми)	Кількість годин, відведених на:		
	Денна форма		
	лекції	практ. заняття	СРС
П'ятий семестр			
Тема 1. Лексикологія як наука. Лексичне значення	2	4	8
Тема 2. Полісемія і омонімія у лексичній системі польської мови	2	4	10
Тема 3. Синонімія і антонімія у лексичній системі польської мови	2	4	9
Тема 4. Застаріла та нова лексика у системі польської мови	2	4	8
Тема 5. Функціонально обмежена лексика у системі польської мови	2	4	8
Тема 6. Стилєва і стилістична диференціація лексики. Запозичення у польській мові	2	4	9
Тема 7. Фразеологія як наука. Поняття про фразеологізм. Фразеологічна норма та інновація. Типи та функції фразеологічних інновацій	2	4	10
Тема 8. Польська лексикографія	2	4	8
Разом за 5-й семестр:	16	32	70

5. Програма навчальної дисципліни

5.1. Зміст лекційного курсу

Перелік лекцій для студентів *денної* форми здобуття освіти

Номер лекції	Перелік тем лекцій, їхні анотації	Кількість годин
П'ятий семестр		
1	Лексикологія як наука. Лексичне значення Термін <i>лексикологія</i> . Предмет і завдання лексикології. Розділи лексикології. Види лексикології. Зв'язок лексикології з іншими науками. Слово як основна лексична одиниця. Типи лексичних значень. Літ.: [1], 137–139; [2], с. 7–19; [4], 5–7; [5], 13–15; [7], 9–20; [8], 128–132.	2
2	Полісемія і омонімія у лексичній системі польської мови Поняття <i>багатозначність</i> . Одно- та багатозначні слова. Типи полісемії. Види переносних значень (метафора, метонімія, синекдоха). Поняття <i>омонімія</i> та <i>омоніми</i> . Класифікація омонімів. Міжмовна омонімія. Відмежування омонімії від полісемії. Літ.: [1], 176–182; 195–203; [2], с. 67–87; [4], с. 10–16; [5], с. 23–27; [7], 80–87; [8], 62–79; [12], 72–80.	2

3	Синонімія і антонімія у лексичній системі польської мови Поняття <i>синонімія</i> та <i>синоніми</i>. Рівнозначні та близькозначні слова. Класифікація синонімів у польському мовознавстві. Поняття <i>антонімія</i> та <i>антоніми</i>. Типи антонімів. Польські словники синонімів і антонімів. Лекція з елементами експрес-опитування Літ.: [1], с. 187–195; [2], с. 93–111; [4], с. 22–28; [5], с. 17–21; [7], 71–80; [8], 80–98; [12], 171–187.	2
4	Застаріла та нова лексика у системі польської мови Лексика активного та пасивного вжитку. Архаїзми як застарілі слова. Класифікації архаїзмів. Новий пласт лексики – неологізми. Типи неологізмів. Літ.: [1], с. 252–261; [2], с. 115–132; [4], с. 30–36; [8], с. 133–139; [9], с. 66–95.	2
5	Функціонально обмежена лексика у системі польської мови Спеціальна лексика польської мови – терміни і професіоналізми. Діалектна лексика: поняття <i>діалектизм</i>. Види діалектизмів. Жаргон і сленг як різновиди соціолектів. Літ.: [1], с. 231–252; [2], с. 169–195; [4], с. 38–41; [8], 176–177; [10], 95–107.	2
6	Стильова і стилістична диференціація лексики. Запозичення у польській мові Поняття стилю. Функціональні стилі. Стилістична характеристика польських слів. Запозичення та їхні типи у лексичному складі польської мови. Літ.: [1], с. 154–165; 261–280; [2], 137–163; [4], с. 43–58; [7], 93–104; [8], 139–146; [10], 116–124. Лекція з елементами експрес-опитування	2
7	Фразеологія як наука. Поняття про фразеологізм. Фразеологічна норма та інновація. Типи та функції фразеологічних інновацій Фразеологія як лінгвістична дисципліна. Поняття <i>фразеологічна одиниця</i>. Широке та вузьке витлумачення об'єкта фразеології. Джерела польської фразеології. Класифікації фразеологізмів. Поняття <i>фразеологічна норма</i> та <i>фразеологічна інновація</i>. Типи фразеологічних інновацій. Функції фразеологічних інновацій у текстах. Літ.: [1], с. 289–305; [2], с. 248–264; [4], с. 64–67; [7], с. 23–28; [8], с. 208–220; [10], с. 151–182; [11]; [12], 100–103; 187–192.	2
8	Польська лексикографія Лексикографія як наука. Періодизація польської лексикографії. Поняття словник. Типи словників. Основні словники польської мови. Електронні словники польської мови. Літ.: [1], с. 280–289; [2], 273–298; [7], 108–134; [8], 221–244; [12]	2
	Разом:	16

5.2. Зміст практичних занять

Перелік практичних занять для студентів *денної* форми навчання

№ п/п	Тема практичного заняття	Кількість годин
<i>П'ятий семестр</i>		
1	Лексикологія як лінгвістична дисципліна Літ.: [1], 137–139; [2], с. 7–19; 23–24; [4], 5–7; 69–74; [5], 13–15; [6]; [7], 9–20; 41–44; [8], 128–132.	4
2	Слово як одиниця лексикології Літ.: [1], 137–139; [2], с. 7–19; 23–24; [4], 5–7; 69–74; [5], 13–15; [6]; [7], 9–20; [8], 128–132.	4
3	Багатозначні слова. Типи багатозначних слів Літ.: [1], 176–187; [2], с. 67–76; 89–90; [4], с. 10–16; 75–77; [5], с. 25–27; [6]; [7], 80–87; 90–93; [8], 62–79; [12], 72–80.	4
4	Омоніми. Типи омонімів Літ.: [1], с. 195–203; [2], с. 77–90; [4], с. 78–83; [5], 21–23; [7], 90–93; [9], с. 20.	4
5	Синоніми. Типи синонімів Літ.: [1], с. 187–193; [2], сс. 93–106; 111–112; [4], с. 84–86; [5], с. 21–23; [6]; [9], с. 20–25.	4
6	Антоніми. Типи антонімів Літ.: [1], с. 193–195; [2], с. 106–112; [4], с. 87–88; [5], 21–23; [6]; [9], с. 25–27.	4
7	Архаїзми. Типи архаїзмів Літ.: [1], с. 252–257; [2], с. 117–123; 133–135; [4], с. 89–90; [9], с. 34–43.	4
8	Неологізми. Типи неологізмів Літ.: [1], с. 257–261; [2], с. 123–132; 133–135; [4], с. 91–92; [9], с. 43–51.	4
9	Спеціальна лексика. Типи і функції Літ.: [1], с. 239–252; [4], с. 93–94.	4
10	Діалектна лексика, жаргони і сленг Літ.: [1], с. 231–239; [2], с. 169–189; [4], с. 93–94; [9], с. 51–56.	4
11	Функціональні стилі, їх характеристика Літ.: [1], с. 261–271; [4], с. 95–99; [7], с. 105–108.	4
12	Запозичення у польській мові Літ.: [1], с. 154–165; [2], сс. 137–161; 164–166; [4], с. 100–103; [9], с. 56–61.	4
13	Типи фразеологізмів Літ.: [1], с. 289–305; 332–334; [2], с. 248–266; 267–270; [4], с. 106–109; [9], с. 64–75; [11].	4
14	Фразеологізми у польській і в українській мовах. Типи фразеологічних трансформацій Літ.: [1], с. 289–305; 332–334; [2], с. 248–266; 267–270; [4], с. 106–109; [9], с. 64–75; [11].	4
15	Типи фразеологічних трансформацій Літ.: [2], с. 388–410; [9], с. 86–96.	4
16	Типи польських словників Літ.: [1], с. 280–289; [2], с. 278–285; [11]; [12].	4
	Разом:	32

5.3. Зміст самостійної (зокрема індивідуальної) роботи

Самостійна робота здобувачів усіх форм здобуття освіти полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу, підготовці до виконання домашніх та контрольних робіт, теоретичного опитування в усній або письмовій формах, тестування з теоретичного матеріалу, виконанні індивідуальних завдань, повідомлень тощо.

Номер тижня	Вид самостійної роботи	Кількість годин
1	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т1.	2
	Підготовка до усного опитування.	2
2	Виконання практичних завдань.	4
3	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т2.	2
	Підготовка до експрес-опитування. Виконання практичних завдань.	2
4	Виконання практичних завдань.	6
5	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т3.	2
	Підготовка до виконання ТК №1.	4
6	Виконання практичних завдань.	4
7	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т4.	2
	Підготовка до експрес-опитування.	2
8	Виконання практичних завдань.	2
9	Опрацювання теоретичного матеріалу за Т5.	2
	Підготовка до виконання ТК №2.	4
10	Виконання практичних завдань.	4
11	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т6.	2
	Підготовка до опитування.	4
12	Виконання практичних завдань.	2
13	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т7.	2
	Підготовка до виконання ТК №3.	4
14	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т8.	2
15	ІДЗ	4
	Підготовка до виконання ТК №4.	4
16	Підготовка до контрольної роботи.	2
Разом:		70

На самостійне опрацювання здобувачів вищої освіти виносяться визначені у методичних рекомендаціях до практичних занять та самостійної роботи питання з кожної теми. Керівництво самостійною роботою та контроль за виконанням індивідуального домашнього завдання здійснює викладач згідно з розкладом консультацій у позаурочний час.

6. Технології та методи навчання

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій, зокрема: лекції (лекції-бесіди, лекції з елементами експрес-опитування); практичні заняття (з використанням інтерактивних завдань з елементами гри); самостійна робота (індивідуальні завдання, прослуховування відео-лекцій польських фразеологів), і мають за мету – оволодіння здобувачами спеціальною термінологією і набуття ними практичних навичок щодо аналізу мовних явищ та вироблення лінгвістичних умінь та навичок тощо. На заняттях використовуються автентичні матеріали (тексти, відео тощо).

Інструменти ІКТ (PowerPoint, MOODLE, Zoom, хостинг YouTube, месенджери (Viber, Telegram, корпоративна електронна пошта)).

7. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком освітнього процесу.

При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- усне опитування;
- тестовий контроль теоретичного матеріалу;
- оцінювання результатів роботи на практичних заняттях (виконання вправ, участь в обговоренні питань, самостійні роботи);
- оцінювання результатів виконання індивідуального домашнього завдання.

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати як поточного контролю, так і підсумкового контролю, який проводиться з усього матеріалу дисципліни за білетами, попередньо складеними і затвердженими на засіданні кафедри. Здобувач вищої освіти, який набрав із будь-якого виду навчальної роботи суму балів, нижчу за 60 відсотків від максимального балу, не допускається до семестрового контролю, поки не виконає обсяг роботи, передбачений Робочою програмою. Здобувач вищої освіти, який набрав позитивний середньозважений бал (60 відсотків і більше від максимального балу) з усіх видів поточного контролю і не склав іспит, вважається таким, який має академічну заборгованість. Ліквідація академічної заборгованості із семестрового контролю здійснюється у період екзаменаційної сесії або за графіком, встановленим деканатом відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ».

8. Політика дисципліни

Політика навчальної дисципліни загалом визначається системою вимог до здобувача вищої освіти, що передбачені чинними положеннями Університету про організацію і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу. Зокрема, проходження інструктажу з техніки безпеки; відвідування занять з дисципліни є обов'язковим. За об'єктивних причин (підтверджених документально) теоретичне навчання за погодженням із лектором може відбуватись в індивідуальному режимі. Успішне опанування дисципліни і формування фахових компетентностей і програмних результатів навчання передбачає необхідність підготовки до практичних занять (опанування теоретичного матеріалу з теми, активна робота на занятті).

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт у встановлені терміни, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни. Пропущене практичне заняття здобувач зобов'язаний відпрацювати у встановлений викладачем термін, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі.

Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється за результатами опитування під час практичних занять, тестування й виконання індивідуального домашнього завдання. Виконання індивідуального завдання завершується його здачею на перевірку у терміни, встановлені графіком самостійної роботи.

Здобувач вищої освіти, виконуючи самостійну роботу з дисципліни, має дотримуватися політики доброчесності (заборонені списування, підказки, плагіат, використання штучного інтелекту (без правомірного цитування)). У разі порушення політики академічної доброчесності в будь-яких видах навчальної роботи здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку і має повторно виконати завдання з відповідної теми (виду роботи), що передбачені робочою програмою. Будь-які форми порушення академічної доброчесності під час вивчення навчальної дисципліни не допускаються та не толеруються.

У межах вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти передбачено визнання і зарахування результатів навчання, набутих шляхом неформальної освіти, що розміщені на доступних платформах (<https://www.orpeg.pl>, <https://uk.duolingo.com>, <https://e-polish.eu/polski-dla-obcokrajowcow>, <https://www.coursera.org/>, <https://prometheus.org.ua/>), які сприяють формуванню компетентностей і поглибленню результатів навчання, визначених робочою програмою дисципліни, або забезпечують вивчення відповідної теми та/або виду робіт з програми навчальної дисципліни (детальніше у «Положенні про порядок визнання та

зарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ»).

9. Оцінювання результатів навчання студентів у семестрі

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». При поточному оцінюванні виконаної здобувачем роботи з кожної структурної одиниці і отриманих ним результатів викладач виставляє йому певну кількість балів із призначених робочою програмою для цього виду роботи. При цьому кожна структурна одиниця (робота) може бути зарахована, якщо здобувач набрав не менше 60 відсотків (мінімальний рівень для позитивної оцінки) від максимально можливої суми балів, призначеної структурній одиниці.

Будь-які форми порушення академічної доброчесності не допускаються та не толеруються.

Отриманий здобувачем бал за зарахований вид навчальної роботи (структурну одиницю) після її оцінювання викладач виставляє в електронному журналі обліку успішності здобувачів вищої освіти. За умови виконання усіх видів навчальної роботи за результатами поточного контролю протягом вивчення навчальної дисципліни, встановлених її робочою програмою, кожен здобувач денної і заочної форм здобуття освіти може набрати до 100 балів. Позитивну підсумкову оцінку здобувач може отримати, якщо за результатами поточного контролю набере від 60 до 100 балів. Семестрова підсумкова оцінка розраховується в автоматизованому режимі в інформаційній підсистемі «Електронний журнал» (ІС «Електронний університет») і відповідно до накопиченої суми балів визначається оцінка за інституційною шкалою та шкалою ЄКТС (див. таблицю Співвідношення...), яка заноситься в екзаменаційну відомість, а також до Індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти.

Структурування дисципліни за видами навчальної роботи і оцінювання результатів навчання студентів *денної* форми навчання у 5 семестрі

Аудиторна робота				Контрольні заходи					Семестровий контроль	Разом
Усні відповіді на практичних заняттях				Індивідуальне домашнє завдання	Тестовий контроль				Контрольна робота	Іспит
1-4	5-8	9-12	13-16	№1	№1	№2	№3	№4	№1	
Кількість балів за кожний вид навчальної роботи (мінімум-максимум)										
3-5	3-5	3-5	3-5	6-10	3-5	3-5	3-5	3-5	6-10	24-40
12-20				6-10	12-20				6-10	24-40
										60-100

За набрану з будь-якого виду навчальної роботи з дисципліни кількість балів, нижче встановленого мінімуму, здобувач отримує незадовільну оцінку і має її перескласти у встановлений викладачем (деканом) термін. Інституційна оцінка встановлюється відповідно до таблиці «Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС».

Оцінювання на практичних заняттях

Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: усне опитування студентів на знання теоретичного матеріалу з теми; вільне володіння студентом спеціальною термінологією і уміння професійно обґрунтувати прийняті рішення при розв'язуванні задач; результати самостійних робіт.

При оцінюванні результатів навчання здобувачів вищої освіти на практичних заняттях викладач користується наведеними нижче критеріями:

Таблиця – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти

Оцінка та рівень досягнення	Узагальнений зміст критерію оцінювання
-----------------------------	--

здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей	
Відмінно (високий)	Здобувач вищої освіти глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає логічний виклад відповіді мовою викладання (в усній або у письмовій формі), демонструє якісне оформлення завдань, вміє заповнювати форми звітності, аналізувати їх на помилки та виправляти їх, шукати взаємозв'язки між формами. Здобувач не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки, демонструє практичні навички з вирішення фахових завдань. При відповіді допустив дві-три несуттєві похибки .
Добре (середній)	Здобувач вищої освіти виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання правил, закономірностей тощо. Відповідь здобувача вищої освіти будується на основі самостійного мислення. Здобувач вищої освіти у відповіді допустив дві-три несуттєві помилки .
Задовільно (достатній)	Здобувач вищої освіти виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь здобувача вищої освіти будується на рівні репродуктивного мислення, здобувач вищої освіти має слабкі знання структури навчальної дисципліни, допускає неточності і суттєві помилки у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим, набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно (недостатній)	Здобувач вищої освіти виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекидає їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється здобувачеві вищої освіти, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення навчальної дисципліни.

ІДЗ здобувача вищої освіти оцінюється аналогічно з використанням вищенаведених у таблиці критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (мінімальний позитивний бал – 6 балів, максимальний – 10 балів).

Оцінювання результатів тестового контролю

Кожен із двох тестів, передбачених робочою програмою, складається із 25 тестових завдань. Максимальна сума балів, яку може набрати студент за результатами виконання двох тестових завдань, складає 5.

Відповідно до таблиці структурування видів робіт за тестовий контроль залежно від кількості правильних відповідей здобувач освіти може отримати від 3 до 5 балів.

Таблиця – Розподіл балів в залежності від наданих правильних відповідей на тестові завдання

Кількість правильних відповідей	1–13	14–16	17–22	23–25
Відсоток правильних відповідей	0-59	60-74	75-89	90-100
Кількість балів	-	3	4	5

На тестування відводиться 25 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. Студент може також пройти тестування і в онлайн режимі у Модульному середовищі для навчання на сторінці навчальної дисципліни. Тестування здобувачів вищої

освіти у Модульному середовищі для навчання автоматично оцінюються за критеріями, наведеними у таблиці вище.

При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну наступного контролю.

Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю (іспит)

Освітня програма передбачає підсумковий семестровий контроль з дисципліни у формі іспиту, завданням якого є системне й об'єктивне оцінювання як теоретичної, так і практичної підготовки здобувача з навчальної дисципліни. Складання іспиту відбувається за попередньо розробленими і затвердженими на засіданні кафедри білетами. Відповідно до цього в екзаменаційному білеті пропонується поєднання питань як теоретичного, так і практичного характеру.

Таблиця – Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю здобувачів денної форми навчання (40 балів для підсумкового контролю)

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал (задовільно)	Потенційні позитивні бали* (середній бал) (добре)	Максимальний (високий) бал (відмінно)
Теоретичне питання № 1	6	8	10
Теоретичне питання № 2	6	8	10
Практичне завдання	12	16	20
Разом:	24		40

Примітка. *Позитивний бал за іспит, відмінний від мінімального (24 бали) та максимального (40 балів), знаходиться в межах 25-39 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) іспиту.

Для кожного окремого виду завдань підсумкового семестрового контролю застосовуються критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти, наведені вище (Таблиця – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти).

Таблиця – Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Рейтингова шкала балів	Інституційна шкала (Опис рівня досягнення здобувачем вищої освіти запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни)	
		Залік	Іспит/диференційований залік
A	90-100	Зараховано	Відмінно/Excellent – високий рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни, що свідчить про безумовну готовність здобувача до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
B	83-89		Добре/Good – середній (максимально достатній) рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
C	73-82		
D	66-72		Задовільно/Satisfactory – Наявні мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати навчання з навчальної дисципліни
E	60-65		
FX	40-59	Незараховано	Незадовільно/Fail – Низка запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни відсутня. Рівень набутих результатів навчання є недостатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом

F	0-39		<i>Незадовільно/Fail</i> – Результати навчання відсутні
---	------	--	---

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС визначається в автоматизованому режимі після внесення викладачем результатів оцінювання з усіх видів робіт до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС у наведеній нижче таблиці.

Семестровий іспит виставляється, якщо загальна сума балів, яку набрав студент з дисципліни за результатами поточного та підсумкового контролю, знаходиться у межах від 60 до 100 балів. При цьому за інституційною шкалою ставиться оцінка «відмінно/добре/задовільно», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом сумі балів відповідно до таблиці Співвідношення.

11. Питання для самоконтролю результатів навчання

1. Предмет і завдання лексикології.
2. Розділи лексикології.
3. Слово як основна лексична одиниця.
4. Багатозначні слова у лексичній системі польської мови.
6. Типи переносних значень слів.
7. Омоніми. Типи омонімів.
8. Типи лексичних значень.
9. Типи полісемії.
10. Класифікації омонімів.
11. Джерела омонімії.
12. «Міжмовна омонімія».
13. Фразеологічна омонімія.
14. Синонімія. Функції синонімів.
15. Класифікації синонімів.
16. Антонімія. Типи антонімів.
17. Застаріла лексика у системі польської мови.
18. Нова лексика у системі польської мови.
19. Архаїзми. Типи архаїзмів.
20. Неологізми. Типи неологізмів.
21. Спеціальна лексика. Типи і функції.
22. Діалектна лексика.
23. Жаргон, основні ознаки та функції.
24. Сленг як різновид соціолектів.
25. Сильова диференціація лексики.
26. Стилестична диференціація лексики.
27. Запозичення у польській мові.
28. Поняття фразеології.
29. Поняття фразеологізму.
30. Ознаки фразеологічної одиниці.
31. Класифікації фразеологізмів.
32. Фразеологічна норма.
33. Фразеологічна інновація.
34. Типи фразеологічних інновацій.
35. Функції фразеологічних інновацій.
36. Типи фразеологічних трансформацій.
37. Лексика у лінгводидактиці.
38. Фразеологія у лінгводидактиці.
39. Періодизація польської лексикографії.

40. Типи словників польської мови.

12. Навчально-методичне забезпечення

Навчальний процес з дисципліни «Сучасна польська мова. Лексика. Фразеологія» повністю забезпечений необхідною навчально-методичною літературою (зокрема, підручниками, рекомендованими МОН України), яка в достатній кількості є в науковій бібліотеці університету. Крім того, викладачами кафедри було підготовлено такі роботи:

1. Мороз Т. О. Сучасна польська мова (Лексика. Фразеологія) : методичні рекомендації та настанови до практичних занять для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014 «Середня освіта». Укл. Т. О. Мороз. Хмельницький : ХНУ, 2022. 73 с.

2. Мороз Т. О. Сучасна польська мова (Лексика. Фразеологія): методичні рекомендації до контрольних робіт для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти заочної форми навчання спеціальності 014 «Середня освіта». Укл. Т. О. Мороз. Хмельницький : ХНУ, 2022. 17 с.

3. Курс «Сучасна польська мова. Лексика. Фразеологія». URL: <https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=8254>

13. Матеріально-технічне та програмне забезпечення дисципліни (за потреби)

Інформаційна та комп'ютерна підтримка: ПК, планшет, смартфон або інший мобільний пристрій, проектор. Програмне забезпечення: програми Microsoft Office або аналогічні, доступ до мережі Інтернет, робота з презентаціями.

Вивчення навчальної дисципліни не потребує використання спеціального програмного прикладного забезпечення, крім загальноновживаних програм і операційних систем.

14. Рекомендована література Основна

1. Кононенко І. Українська та польська мови: контрастивне дослідження. Варшава, 2012. 809 с.
2. Кравчук А. М. Лексикологія і культура польської мови: У 2 т. Т. 1: Лексикологія, фразеологія, лексикографія: Підручник для вищих навч. закладів. Вид. 2-ге, випр. – Київ: Фірма «ІНКІОС», 2017. 328 с. (польською мовою).
3. Кравчук А. М. Лексикологія і культура польської мови: У 2 т. Т. 2: Культура мови: Підручник для вищих навч. закладів. Вид. 2-ге, випр. Київ: Фірма «ІНКІОС», 2017. 520 с. (польською мовою).
4. Моклиця А. В. Лексикологія сучасної польської мови: Навчально-методичні матеріали до курсу. Луцьк: СЛУ імені Лесі Українки, вид. 2-е., 2018. 114 с.
5. Źmigrodzki P. Wprowadzenie do leksykografii polskiej. Katowice, 2003. 269 s. Bednarek A., Grochowski M. Zadania z semantyki językoznawczej. Toruń, 1997. 64 s.

Додаткова

6. Apresjan J. Semantyka leksykalna. Synonimiczne środki języka. Wrocław, 1995.
7. Bartmiński J. Językowe podstawy obrazu świata. Lublin, 2006.
8. Bartnicka B. Język polski dla cudzoziemców. Ćwiczenia leksykalne. Warszawa, 1974.
9. Buttler D. Polski dowcip językowy. Warszawa, 1968.
10. Doroszewski W. Z zagadnień leksykografii polskiej. Warszawa, 1954.
11. Gajda S. Wprowadzenie do teorii terminu. Opole, 1990.
12. Grzegorzczkova R., Wprowadzenie do semantyki językoznawczej, Warszawa 1995.

13. Lewicki A. M., Pajdzińska A. Frazeologia. [W:] Współczesny język polski. Red. J. Bartmiński. Lublin, 2001. S. 315–333.
14. Lubaś W. Społeczne uwarunkowania współczesnej polszczyzny. Kraków, 1979.
15. Majewska M., Homonimia i homonimy w opisie językoznawczym, Warszawa 2002.
16. Mańczak W. Z zagadnień językoznawstwa ogólnego. Wrocław etc., 1970.
17. Markowski A., Antonimy przymiotnikowe we współczesnej polszczyźnie na tle innych przeciwstawień leksykalnych, Wrocław 1986.
18. Mielczarek A., Z zagadnień leksykografii i encyklopedycznej, Warszawa 1972.
19. Milewski T. Językoznawstwo ogólne. Warszawa, 1983.
20. Miodunka W., Podstawy leksykologii i leksykografii, Warszawa 1989.
21. Mosiołek-Kłosińska K., Motywacja związków frazeologicznych zawierających wyrazy pies i kot, „Etnolingwistyka”, 1995, nr 7.
22. Мороз Т. Опозиція «свій / чужий» у семантичній структурі польських паремій. *Studia z Filologii Polskiej i Słowiańskiej*. 2022. 57, Article 2544. <https://doi.org/10.11649/sfps.2544> <https://ispan.waw.pl/journals/index.php/sfps/article/view/sfps.2544> (SCOPUS).
23. Мороз Т. О. Лексичні та граматичні особливості антонімічних компонентів у складі польських паремійних одиниць. *Актуальні проблеми філології та перекладознавства*: зб. наук. праць. 2023. Вип. 28. С. 34–42. DOI: 10.31891/2415-7929-2023-28-6.
24. Мороз Т. О. Типи антонімів у польських пареміях. *Компаративні дослідження слов'янських мов і літератур*. 2019. Вип. 35, С. 92–104.

Словники

Загальні словники польської мови

25. Inny słownik języka polskiego. Red. M. Bańko. T. I-II. Warszawa, 2000.
26. Mały słownik języka polskiego. Red. S. Skorupka, H. Auderska, H. Łempicka. Warszawa, 1968.
27. Praktyczny słownik współczesnej polszczyzny. Red. H. Zgólkowa. W 50 t. Poznań, 1994–2005.
28. Słownik języka polskiego. Red. J. Karłowicz, A. Kryński, W. Niedźwiedzki. T. I-VIII. Warszawa, 1900–1927.
29. Słownik języka polskiego. Red. M. Szymczak. T. I-III. Warszawa, 1978–1981.
30. Słownik języka polskiego. Red. W. Doroszewski. T. I- XI. Warszawa, 1958–1969.
31. Słownik współczesnego języka polskiego. Red. B. Dunaj. Warszawa, 1996.
32. Uniwersalny słownik języka polskiego. Red. S. Dubisz. T. I- IV. Warszawa, 2003.
33. Wielki słownik ucznia. Red. M. Bańko. T. I-II. Warszawa, 2006.

Фразеологічні словники та інші спеціальні словники, що вміщують фразеологізми

34. Anusiewicz J., Skawiński J. Słownik polszczyzny potocznej. Wrocław, 2000.
35. Bańko M. Słownik dobrego stylu, czyli wyrazy, które się lubią. Warszawa, 2006.
36. Bąba S., Liberek J. Słownik frazeologiczny współczesnej polszczyzny. Warszawa, 2001.
37. Bąba S., Dziamska G., Liberek J. Podręczny słownik frazeologiczny języka polskiego. Warszawa, 1997.
38. Geller E., Dąbrówka A. Słownik stylistyczny języka polskiego. Warszawa, 2007.
39. Holly K., Żółtak A. Słownik wyrazów zapomnianych, czyli Słownictwo naszych lektur. Warszawa, 2001.
40. Iglukowska T., Kurkowska H. Mały słownik frazeologiczny. Z. I. Czas, przestrzeń, ilość, liczba, stopień. Warszawa, 1966.
41. Miodek J. Słownik ojczyzny polszczyzny. Wrocław, 2002.
42. Mosiołek-Kłosińska K., Ciesielska A. W kilku słowach. Słownik frazeologiczny

języka polskiego. Warszawa, 2001.

43. Müldner-Nieckowski P. Wielki słownik frazeologiczny języka polskiego. Warszawa, 2003.
44. Nagórko A., Łaziński M., Burkhardt H. Dystynktywny słownik synonimów. Kraków, 2004.
45. Nowak F. Słownik frazeologiczny. Wrocław, 1997.
46. Nowa księga przysłów i wyrażeń przysłowiowych polskich. Red. J. Krzyżanowski. T. I-III. Warszawa, 1969-1972.
47. Nowy słownik poprawnej polszczyzny. Red. A. Markowski. Warszawa, 1999.
48. Skorupka S. Słownik frazeologiczny języka polskiego. T. I, II. Warszawa, 1967-1968.
49. Słownik wyrazów bliskoznacznych. Red. S. Skorupka. Warszawa, 1957.
50. Słownik wyrazów bliskoznacznych. Wydanie poszerzone i zaktualizowane. Warszawa, 1998.
51. Słownik zapożyczeń angielskich w polszczyźnie. Red. E. Mańczak-Wohlfeld. Warszawa, 2010.
52. Słownik zapożyczeń niemieckich w polszczyźnie. Red. M. Łaziński. Warszawa, 2008.
53. Słownik synonimów polskich. Red. Z. Kurzowa. Warszawa, 1998.
54. Wielki słownik frazeologiczny PWN z przysłowiami. Red. A. Kłosińska, E. Sobol, A. Stankiewicz. Warszawa, 2005.
55. Wielki polsko-ukraiński słownik frazeologiczny z indeksem. Red. I. Kononenko. Warszawa, 2023. 732 s.

Інформаційні ресурси:

1. Два в одному: польські фразеологізми з числівниками. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=MkOdYJSLRU8>
2. Електронна бібліотека ХНУ. URL : http://lib.khmnu.edu.ua/asp/php_f/p1age_lib.php
3. Модульне середовище для навчання (розміщені усі необхідні матеріали з дисципліни). URL : <https://msn.khmnu.edu.ua/course/index.php?categoryid=673>
4. Польські фразеологізми. URL: https://www.youtube.com/watch?v=OqPqLUH2_Uk
5. Репозитарій ХНУ. URL : <http://elar.khmnu.edu.ua/jspui/?locale=uk>
6. Bez ciekawości nie ma mądrości. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=OtCIpUZHqak>
7. CzasDzieci. URL: <https://czasdzieci.pl/quizy/quiz,79984-przyslowia.html>
8. Frazeologia polska. Komputerowy program wspomagający naukę języka polskiego. Katowice 2009.
9. Madeja Agnieszka, Malejka Jagna, Smereczniak Małgorzata, Schniggenfittig Brigitte. FRAZPOL. Narodowy Korpus Języka Polskiego <http://nkjp.pl>
10. Mówić fruważaco. URL: <https://www.polskieradio.pl/24/289/Artykul/279207,Mowic-fruważaco>
11. Przysłowia. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=q8-l4jwirCQ>
12. Słownik języka polskiego. URL: <https://sjp.pwn.pl/poradnia/lista/frazeologia;8.html>
13. Słowniki dawne i współczesne. URL: <http://leksykografia.uw.edu.pl/>
14. Żmigrodzki, P. (Ed.). Wielki słownik języka polskiego [WSJP]. – Режим доступу: <http://www.wsjp.pl/>.